

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXIII

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Pirma diena, — Monday, March 6, 1978

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

MASKVAI PARŪPO CARTERIO PAREIŠKIMAI

FLORIDOJE BĖGIŲ SRAIGTAI BUVO ATSUKINĖTI, ISTRAUKTOS VINYS

Tyrinėtojai atidavė duomenis FBI agentams
nusikaltėliams suimti ir teisti

WASHINGTON, D. C. — Federalinės įstaigos šeštadienį paskelbė, kad praeitą sekmadienį Floridoje, Youngstown apylinkėje geležinkelio nelaimė buvo padaryta piktadary. Nelaimės priežastis tyrinėjantieji pareigūnai aiškiai nustatė, kad valandą prieš prekinio traukinio praeimą buvo atsukinėti sraigtai, jungiantieji sudurtus bėgius ir ištraukinėtos vinys iš bėgių siūlų. Nelaimės metu gyvybės neteko 12 žmonių ir paleista labai daug nuodingų dujų.

Ištyrė visas galimas nelaimės priežastis

Susisiekimo saugumo reikalus tvarkantieji pareigūnai, nuo dugniai ištyrė galimas nelaimės priežastis ir aiškiai nustatė, jog tai būtų pikty žmonių darbas. Policija klausinėja nukentėjusių ir galimus liudininkus nelaimės priežastims nustatyti, bet transporto saugumą išaiškinusieji pareigūnai visus duomenis perdavė FBI agentams, kad jie išaiškintų nusikaltėlius ir patrauktų juos teismui. Šiuo atveju labai svarbu nustatyti, kokios priežastys vertė nusikaltėlius atsukinėti sraigtus ir paruošti nelaimę atrodančiam traukiniui.

Somozos transfigu- racija

Nikaraguos prezidentas Anastasio Somoza staiga iš vilko persivertė į avinėį, kuris penktadienį suaukštas spaudos konferenciją pareiškė, kad jis atidaro duris visoms ideologijoms, net komunistams. Rezignuoti jis pasakė, kad ir demokratinių elementai prisijungė prie tų, kurie siekia jo rezignacijos ir dėl to "jėi jie nori apsigaudinti, aš nesipriešinsiu".

Prezidentas Somoza ilgus metus buvęs priešas komunizmo, kuris ir konstitucijoje paliktas už įstatymų ribos, dabar pasakė pasiūlysiąs konstitucijos reformą, kurį leis visas partijas ir ideologijas, įskaitant ir komunistą, kadangi tai yra vienintelė "visų protestų priežastis".

Somoza visas plačiai įvykusias kovas tarp kariuomenės ir Nikaraguos gyventojų, prasidėjusias nuo praėjusio vasario 10 dienos, pavadino "nelegaliu maištu", bet pabrėžė, kad iš savo pareigų nepasitrauks per visą terminą iki 1981 metų pabaigos, perspėdamas, kad pastangos jį nuverstį gali baigtis civiliniu karu.

KALENDORĖLIS

Kovo 6: Rožė, Marcijonas, Raminta, Sunigilda, Norvilas, Algaudas.

Saulė teka 6:21, leidžias 5:44.

Oras: Debesuotas, ne toks šaltas.

Tariasi su Jordani- jos karaliumi

AMANAS, Jordanija. — Alfred Atherton, Valstybės sekretoriaus Cyrus R. Vance pavaduotojas, šiandien automobiliu atvyko į Amaną, kad galėtų pasitarti su Jordanijos karaliumi apie tautos reikalus Artimuose Rytuose. Pavaduotojas Atherton jau yra buvęs Egipte ir tarėsi su prezidentu Sadatu, buvo Izraelyje ir tarėsi su premjeru Menahem Beginu, o dabar nori kelių svarbesnių klausimų aptarti su Jordanijos karaliumi.

Karalius savo laiku buvo susitikęs su Izraelio užsienio reikalų ministru Dajanu, bet į gilesnius tautos pasitarimus jis nesileido. Jam atrodė, kad Izraelis dar nebuvo pasiruošęs tautos deryboms. Karalius nori, kad jam būtų grąžintos visos Samarijos žemės, o palestiniečiai būtų jo globoje.

RODEZIJOS VALDŽIA ATIDUOS JUODIESIEMS

SALISBURY, Rodezija. — Premjeras Smith pareiškė, kad jam pavyko susitarti su trimis Rodezijos juodųjų vadais, kad nuo šių metų gruodžio 31 dienos krašto vyriausybė bus perleista juodžiams. Jie turės daugumą ne tik vyriausybėje, bet ir kitose Rodezijos įstaigose.

Baltieji valdė Rodeziją 89 metus, bet dabar krašto vyriausybė pereis daugumos žinion. Premjeras Smith gavo iš juodųjų užtikrinimą, kad bus gerbiamos visų krašto gyventojų pagrindinės teisės. Ar juodžiai, paėmę valdžią, laikysis pažadų, ne tik atsisakyti parodys. Juodžiai ekstremistai tvirtina, kad jie nemori turėti nieko bendro su Alb. Mozoreva, Nadabangi Si-thole ir Jeremiah Chiramu paderytų susitarimu. Jie reikalauja išvyti visus baltuosius iš Rodezijos ir atiduoti juodžiams visus savo ūkius.

BEIRUTAS. — PLO (Palestinos Išlaisvinimo Organizacijos) pranešimu, sušaudytas tūlas agentas Salim Hussein Qasem Abu Sobh, kuris dar 1972 metais Paryžiuje nužudė PLO atstovą Prancūzijoje Mahmoud al Hamshari ir pats prisipažinęs, kad bendradarbiaujęs su Izraelio žvalgyba.

Lietuvių Kambario Wayne State u-tetė atidarymo iškilnių dalyviai. I-oj eilėj Naujienų korespondentas iš Detroito, Liet. Kambario k-teto kasininkas Antanas Sukauskas. Tautybų kambarių k-to pirm. Katherine Gribbs, universiteto atstovas dr. G. Haiske ir Liet. Kambario k-teto pirm. inž. Jurgis Mikaila.

Nuotrauka korespondento Kazimiero Sragausko

NICARAGUOS DIKTATORIUS POLITINĖMS PARTIJOMS LEIS LAISVAI VEIKTI

Somoza turimomis jėgomis nepajėgia apraminti
protestuojančių krašto gyventojų

MANAGUA, Nikaragua. — Nikaraguos diktatorius Anastasio Somoza pareiškė, kad jis yra pasiruošęs leisti visoms politinėms partijoms, įskaitant ir komunistus, laisvai veikti visame krašte, kad tiktai apraminti ir nekeltų politinių streikų. Praeitą savaitę keliose krašto vietose įvyko susirėmimų tarp nacionalinės gvardijos ir gyventojų. Žiaurios karių priemonės — šūviai į beginklę minią — krašto gyventojų neatbaido nuo protestų. Kareiviai naudoja dujas gyventojams nuodyti ir nuginuoti.

Monimbar miestelio griežtas pasipriešinimas

Policijai nužudžius žurnalista Pedro J. Chamorro, Monimbar miestelio gyventojai suėjo į bažnyčią, kad galėtų pasimelsti už žuvusio laikraščio redaktoriaus sielą. Niekad bažnyčia nebuvo tokia pilna, kaip šių liudies pamaldų metu. Tą pačią dieną, vas. 20, įvyko pirmas susikirtimas tarp Monimbar gyventojų ir vietos nacionalinės gvardijos. Sekančią dieną gyventojai griebėsi ginklų ir išvijo nacionalinės gvardijos karių bei diktatoriaus šalininkus. Vyriausybė sutraukė daugiau karių į Monimbos apylinkes, miestelį apsupo, nieko neįleido ir atidengė ugnį. Kova tarp Monimbos maištininkų ir nacionalinės gvardijos tęsėsi iki praeito penktadienio. Gyventojai padėjo ginklus, kad galėtų gauti maisto ir vaistų.

Nacionalinė gvardija laimėjo ginklais, badas privertė juos padėti ginklus ir suteikti medicinos pagalbą sužeistiesiems, bet Monimbar gyventojai pareiškė, kad jie kovos už pagrindines žmogaus teises.

STOCKHOLM, Švedija. — Kiekviena devinta Švedijoje gyvenanti pora — vyras ir moteris yra nesutuokę ir kiekvienas trečias gimęs kūdikis yra pavainėlis, kaip praneša Statistikos

Mokytojas Afrikoje nusipirko vergę

MIAMI, Fla. — Sied Riaz Hussein prieš du metus su žmona bevišėdami Afrikoje, iš motinos nusipirko 10 metų mergaitę, kurią parsivežė į Floridą ir naudojo ją įvairiems namų darbams. Jauna mergaitė buvo labai menkai maitinama ir verčiama dirbti įvairius darbus. Ji turėjo tikti vieną suklebę ir sudaužytą stiklą vandeniu gerti. Savo laiku Syed Riaz dėstė vienoje Floridos kolegijoje, o jo žmona yra baigusi aukštųjų mokslo ir turi medicinos daktarės laipsnį. Ji dirbo anestetikos doryb. Okeo Chobe ligoninėje. Buvęs mokytojas labai ištaiktingai gyveno, bet atsisvežta mergaitę jis naudojo įvairiems darbams, nieko jai ne mokėdamas.

Meragaitė paimta į vaikų priežiūros įstaigą, o Syed Riaz turi aiškintis Amerikos teisme apie vergės išnaudojimą.

kos Centro Biuras. Dar 1965 metais tik kas septintas vaikas gimdavo pavainiu, o tarp 1940 ir 1950 metų tik kas dešimas. Tarp 1950 ir 1960 kiekvienai porai einant susituokti kas trečiasis sūkus jau buvo pavainėlis.

Kalbos apie arma- gedoną

WASHINGTON. — Mokslininkams išmokus suskaldyti atomus ir iš jų pagaminti branduolinių bombas, išsėstingai buvo tvirtinama, kad tas pragariškas išradimas niekada nebus panaudotas gyvybei naikinti, o šiaudien apie atominio karo galimybes, aukas žmonių gyvybėms, nuolatant milijonais, rašoma ir kalbama kaip apie bet kurį kitą negandą, o rusų komunistams atomo skaldymo paslaptis pavogus ir pradėjus karščiui atominės bombos gamintis, tokio karo galimybes pradeda darytis kaip nebeįsivengiama.

Gen. Alexander Haig, NATO (Šiaurinės Atlanto Sutartųjų Organizacijos) pajėgų vyriausiasis vadas, perspėdamas, kad Sovietams smarkiai padidinus pasirošimus eventualiniam cheminiui ir biologiniam karui Europoje, reikia pasiruošti atitinkamai kam atkriuiui atominiu ginklu būty "labai pavojingas sudėjimas".

Generolo pareiškimas JAV Senato Ginkluotos Tarybos subkomitete į sen. Sam Nunn (D. Ga.) paklausimą ar padidėjus Sovietijos dėmesys cheminio ir biologinio karo galimybėms Europoje, nereikalauja NATO didesnio pasiruošimo atkirti taktiniais branduoliniais ginklais, buvo, kad atkirtis tokios atakos būtų "daug geresnis" ginklais.

CHICAGO. — Kiek nuostolinga buvo ši žiema žmonių sveikatai ir kišenei, galima įsivaizduoti iš Edgewater ligoninės, kuri per laiką nuo 8. m. sausio 25 d. iki vasario 3 d. operavo 8 sulūžusius šlaunis, 20 sulaužytų rankų, 12 nulaužtų kojų, 6 lūžusius šonkaulius, 4 galvos sušalimus ir 2 sulaužytus pečius. Ilgiausia Masonic Medical

BREZNEVAS NORI TARTIS NYKSTANČIOS DETENTĖS POLITIKOS REIKALU

Prezidentas mano, kad strateginių ginklų
klausimas yra labai svarbus

WASHINGTON, D. C. — Pranešimai iš Maskvos sako, kad ne tik pats komunistų partijos sekretorius Leonidas I. Brežnevas, bet visa komunistų partijos vadovybė ir karo vadai labai susirūpinę prezidento Carterio padarytais pareiškimais apie detentės politikos galą. Sovietų diplomatai bejėgiai įtikinėti prezidentą Carterį, kad detentės politika yra pati naudingiausia tautos siekiančiam pasauliui, tuo tarpu laisvasis pasaulis baigia įsitikinti, kad detentė naudinga tikrai sovietų valdžiai atsikvėpti.

Nepilnamečių vislumas

WASHINGTON, D.C. — Jei dabar visame krašte išsiplatintų lytinės veiklos "epidemija" greitai laiku neatslugs, tai kiekviena dešimtoji iš šalpa gaunančių ešmų vieta bus užimta iki 19 metų amžiaus keliolikmečių merginų su kūdikiu ar keliais, pasakė Dr. Julius Richmond, H-EW departamento sveikatos skyriaus direktorius, pareiškdamas, kad iš 21 milijono paauglių tarp 15 ir 19 metų amžiaus merginų 11 milijonų "praktikuoja" lytinius santykius. Kiekvienais metais vienas milijonas mergiočių patampa nešėjos ir iš jų 600,000 pasidaro motinomis. Toks pavainikių skaičius, žinoma, neužauga, dalis gimusių sunaikinama išsimetimais ir abortais.

Tarpe ty lytiniai aktyvūs nepilnamečiai tik 25 iki 30 nusišmčių tvarkingai ir reguliariai vartoja kontraceptyvus, o 45% vartoja nereguliariai.

Iš "nelegaliai" gimusių poviųnkių mažumausia 60 nuo Kongreso subkomitetai, pasakė

Kubos kareiviai kaujasi Etiopijoje

NAIROBI, Kenija. — Pulk. Mengistu Miriam, kalbėdamas Etiopijos radijo bangomis, vokiečių kar pareiškė, kad Etiopijoje yra Kubos kareivių įvairiose frontuose. Jis pastebėjo, kad netrukus kubiečiai pradės puolimą, kuris kirs skaudų smūgį Somaliijos karo jėgoms. Jis pastebėjo, kad Kubos kareiviai lieja kraują įvairiose Afrikos vietose, yra pasiryžę jį lieti už Etiopijos laisvę. Dabartinio metu apskaičiuojama, kad Etiopijoje yra 11,000 Kubos karių, kurie naudoja sovietų tankus, artileriją ir kulkosvaidžius Kuboj ir Angoloje. Mengistu pareiškė, kad kubiečiai pirmiausia išlaisvins šiaurės Ogadena.

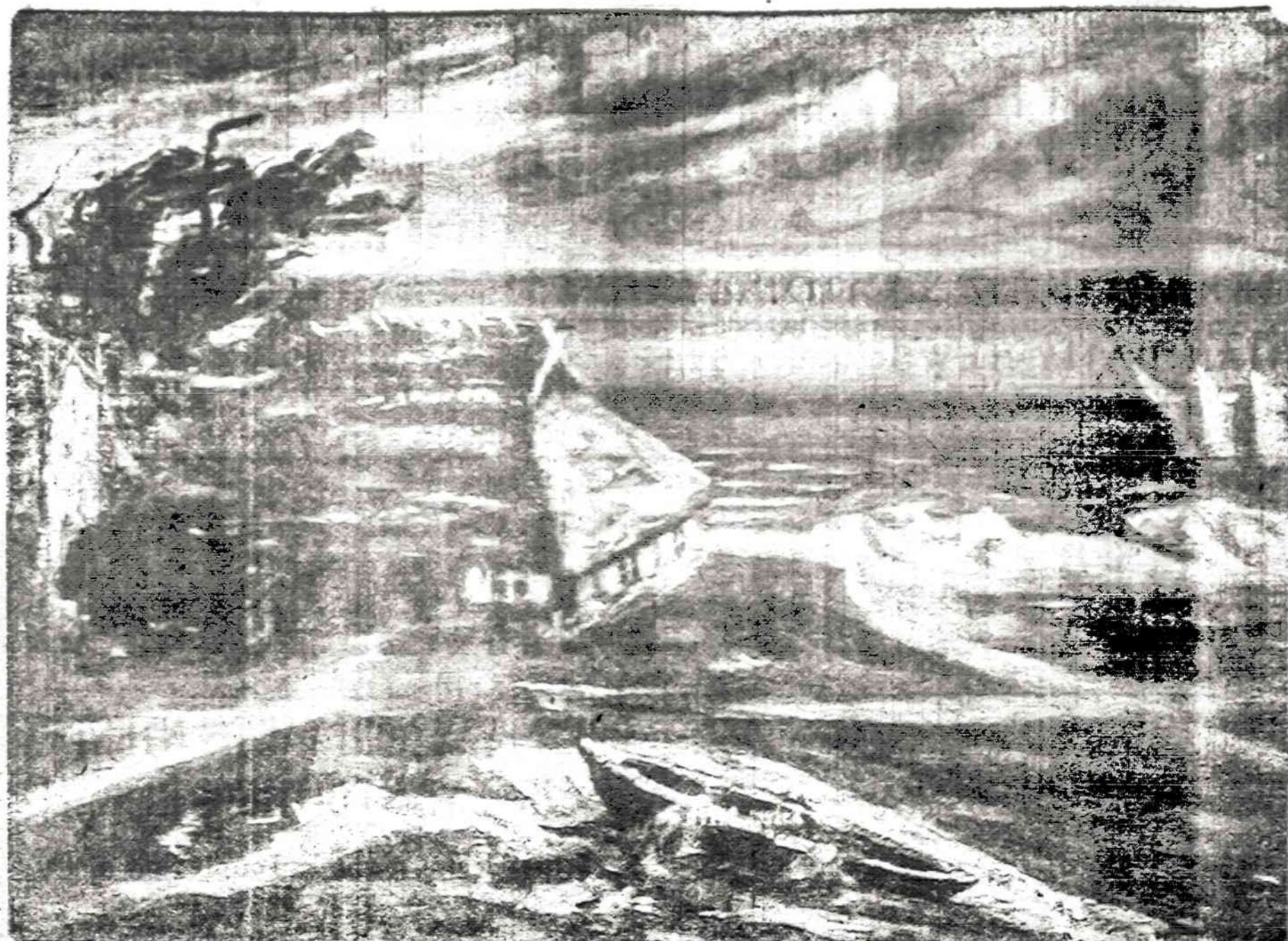
Center per vieną savaitę turėjo 36 sulaužytų kaulų operacijas. Panašiai turėjo Columbus, Little Company of Mary ir Northwestern Memorial, tik vienintelė džiūji Cook apskrities ligoninė per visą "Didžiojo Sniego" savaitę turėjo tos rūšies pacienų mažiau, kaip bet kada.

Labiausiai Maskvą nustebino prezidento pareiškime iškelta mintis, kad detentės klausimas esąs surištas su Afrikos Rago iškyšulio įvykiais, strateginių ginklų sutartimi ir kitais klausimais. Prezidentas Carteris mato santykius su Sovietų Sąjunga, kaip vieną, apimančių visus sovietų vadų veiksmus. Čia įeina ir Belgrado konferencijoje sovietų vadų užsispyrimas niekur neminėti pagrindinių žmogaus teisių laužymo sovietų valdžios laikmose žemės. Amerikoje veikiantis sovietų pareigūnams, nuo vyriausios iki jauniausios, įsakytą ištirti prezidento Carterio pareiškimo priežastis.

Maskvos valdovų sluoksniųose vyrąja įsitikinimas, kad pats Brežnevas turėtų susitikti su prezidentu Carteriu ir išaiškinti visą detentės ir kitų klausimų reikala. Atrodo, kad sovietų karo vadai, dar nėra pasiruošę veikti savarankiškai. Jie jau padarė didelę pažangą, bet jiems reikia daugiau laiko Amerikai pavyti. Jie gali turėti daug atominių bombų, bet jiems dar trūksta priemonių toms bomboms valdyti. Jie žino, kad erdvėje amerikiečiai yra žymiai už juos pranašesni.

Prezidentui Carteriui susitikti su Brežnevu gali būti naudinga. Prezidentas yra pasiruošęs kalbėtis su sovietų vadais įvairiais klausimais, bet labiausiai jam rūpi strateginių ginklų klausimas. Savo pareiškime žurnalistas praeitą ketvirtadienį prezidentas strateginių ginklų kontrolės klausimą surišo su sovietų karo veiksmais Etiopijoje ir Rago iškyšulio vandenys. Prezidentas paminėjo, kad vargu senatas patvirtins atomo kontrolės sutartį, kol sovietų karo jėgos stengiasi paversti iš kolonizacijos besilaisvinančias tautas ir valstybes.

Prezidentas pareiškė, kad naujai strateginei sutarčiai reikia daugiau laiko. Turimu trumpu laiku Ženevoje posėdžiaujantieji žmonės padarė didelę pažangą, bet dar yra visa eilė neišspręstų klausimų. Į klausimą, ar rusai negalėtų užpulti Amerikos atominėmis bombomis iš Kubos, prezidentas atsakė, kad jis mano, kad rusai ar bet kas, ar jis pasirašyta sutartis su rusais, ar jos nebus, bet kada Amerika galės pulti atomo ginklais iš Kubos.

ADOMAS GALDIKAS

"GAMTOVAIZDIS" (Tapyba)

J. ALKSNE

Vytauto Didž. šaulių Rinktinėje

Rinktinės Naujųjų 1978 metų susitikimas įvyko šaulių namuose. Salė buvo perpildyta. Tai kasmetinis ir vis svečiai daugėjantis rinktinės renginys. Salėje vietų skaičius ribotas, todėl ir rinktinės renginiamis bilietai iš anksto išplatunami.

Naujųjų metų sutikime susirinkusius rinktinės narius ir svečius sveikino pirmininkas Vladas Išganaitis. Svečių vaišinimu rūpinosi rinktinės moterų vadovė Stasė Cecevičienė. Kai naujų metų sutikimas yra daugiau viešo pobūdžio renginys, tai užgavėnių blynų vakaras yra daugiau šeimyninio — organizacijos narių. Vi-

sa eilė organizacijų užgavėnių vakarą įsivedė kaip tradicini

ringinį. Vytauto Didž. šau-

lių rinktinėje užgavėnių vaka-

ras, arba įprastai vadinamas

blynų balius, vasario 4 d. pra-

ėjo su didelių pasisekimu.

Blynų balius programą iš-

pildė peseniai susiorganiza-

vęs Vytauto Didž. šaulių rink-

tinės lietuvių tautinių šokių ra-

telis. Ratinį suorganizavo rink-

tinės jaunimo vadovė Jūratė

na Simanavičiūtė, — Pavers

Jasaitytė. Ji ir yra ratelio va-

dovė. Šokių paruošė Violeta

Atkinson, Juozas Milavickas

ir Jūratė Jasaitytė.

Ratelis pirmajame viešame

pasirodyme išpildė šiuos so-

knius: Blezinginį Jonkėlį, Mi-

kilą, Žiogelius, Mikitiūnę ir

Malūną. Šokiai buvo išpildyti

graziai ir tiksliai. Šokių pasi-

rodyką publika įvertino gau-

siais plojimais.

Verta suminėti tuos, kurie

sokių ratelį sudaro. Štai jie

Violeta Atkinson, Dana Juo-

dytė, Rūta Juodytė, Rima Kru-

tytė, Rūta Mikalajūnaitė, Vio-

leta Oparinaitė, Neringa Pe-

seekaitė, Marytė Pociūtė, Aldo-

na Simanavičiūtė, — Pavers

Gita Rudaitytė, Valerija Spar-

dytė, Rob Barlow, Algis Dar-

gužis, Alfredas Galinaitis, Po-

vinas Krutulis, Linas Martis,

Juozas Milavickas, Dennis Po-

wers, Robertas Ramanauskas,

Virgilijus Rukūza, Valdemar-

as Sadauskas, Algis Siliūnas,

Albinas Zukauskas, vadovė Jū-

ratė Jasaitytė ir visų Chicago-

je veikiančių šokių ratelių me-

giamas, nenuilstantis akordio-

nistas Ažuolas Stelmokas.

Spausdintoje programoje, ku-

rios pavadinimas yra "Mes

Sokame Jums", paskutiniame

puslapyje yra štai kas parašy-

ta: "Vytauto Didžiojo šaulių

Rinktinės Chicagoje. Tautinių

šokių Grupės šokėjai, nuosir-

džiai dekojo ir lietuviško tau-

tinio šokio žingsnyje išreiškia

didžią pagarbą savo globėjams

ir rėmėjams — Vytauto Didžio

jo šaulių Rinktinę Chicagoje.

Džiaugiamės galėdami būti Jū

sų veiklos dalimis".

Rinktinės nariai gausiai da-

lyvavo Vasario 16-tosios minė-

jimuose Chicagoje ir, kaip kas

metai, uniformuotą dviem spe-

cialiais autobusais, vasario 19

d. nuvyko į Rockfordą ir ten

dalyvavo Vasario 16-tosios mi-

nėjime. Rockforde įvykusia-

me minėjime programą išpil-

dė Vytauto Didž. šaulių rink-

tinės tautinių šokių ratelis

Rockfordą taip pat dalyvavo

rinktinės pirmininkas Vladas

Išganaitis ir moterų vadovė

Stasė Cecevičienė.

us. Jo gražų ir prasmingą

susirinkusieji palydėjo

gausiais plojimais.

Ligonų lankymo komisija

pirmininkas Juozas Gurevičius

trumpai nusiėmė šios komisi-

jos vienerių metų veiklą. Pra-

nešė, kad komisijos nariai li-

gonius lanko ne vien ligoninė-

je esančius, bet ir namuose.

Julius Pocius padarė prane-

simą apie rinktinės finansinę

padėtį. Rinktinė nesigiria tur-

tingumu, tačiau išmokėjus na-

mų įsigijimo ir pertvarkymo

skolas, kasoje esančios sumos

užtenka saviems reikalingam,

o taip pat galima, nors nedide-

lėmis sumomis, paremti kitų

institucijų, spaudos ar organi-

zacijų vykdomus uždavinius.

Biuletenyje leidžiamam rink-

tinės nariams nuolatos infor-

muojama apie namų administ-

racinius reikalus. Todėl admi-

nistratoriaus Juozo Mackonio

pranešimas buvo labai trum-

pas. Jis tik priminė, kad "se-

kite kas rašoma biuletenyje, o

jei yra klausimų mielai į juos

atsakyti".

Kontrolės komisijos prane-

simą padarė Juozas Blazys. Il-

gokas pranešimas parodė, kaip

detaliai kontrolės komisija

tyrinejo finansines operacijas

ir turto padėtį. Rado, kad vis-

kas tvarkoma kruopščiai ir ge-

rai.

Diskusijos dėl pranešimo bu-

vo trumpos, bet ilgiau buvo

susilota prie namų prieškio

išorinio pagražinimo reikalo.

Reikalas paliktas sutvarkyti

rinktinės valdybai.

Susirinkime dalyvavo šaulių

Sejungos centro valdybos pir-

mininkas Karolis Mikovalis.

Jis trumpa kalba pasveikino

susirinkimą ir pasidžiaugė gy-

va ir gera rinktinės veikla.

Susirinkimas užbaigtas Lie-

tuvos himnu. Po susirinkimo

buvo pasivaikinta sesių šau-

liu pateiktai užkandžiai ir kava.

Vytauto Didž. šaulių rinkti-

nės biblioteka augo knygy skai-

čiumi. Jos vedėjas yra Jonas

Yla. Rinktinės veiklą vaizdais

— nutraukomis įamžina val-

dybos narys Ciprijonas Genu-

tis.

ST. PETERSBURG, FLA.

Romo Kalantos šaulių kuopos

veikla

ST. PETERSBURG, Fla. —

St. Petersburgo Lietuvių Klubo

salėje, 4680-46 ave. North, vie-

tos Romo Kalantos šaulių kuopa

surengė Klaipėdos atvadavimo

minėjimą, trukusį virš poros

valandų, į kurį atsilankė nema-

ža dalyvių. Buvo pora paskaitų,

tokių pat kaip ir kiekvienais

metais.

Po minėjimo įvyko Romo Ka-

lantos šaulių kuopos visuotinis

susirinkimas, buvo išklausa

senos valdybos atlikta veikla ir

pravesti naujos valdybos ir ku-

opos pirmininko rinkimai. Susi-

rinkimui vesti pirmininku buvo

išrinktas dail. J. Juodys.

Naujuoju kuopos p-ku buvo

išrinktas Juozas Babrys. Į val-

dybą: A. Miliauskienė, A. Aidu-

pas, St. Grušas ir K. Steponkus.

Į revizijos k-ją V. Lumby, Na-

talija Navickienė ir Ona Josiu-

kienė. Į šaulių kuopos Garbės

Teismą: pirm. Alf. Smigelskis ir

nariais prelatas Jonas Balkūnas

ir kun. Jonas Gasiūnas.

Pažymėtina, kad po Klaipė-

dos minėjimo nemažai dalyvių

pasiliko šaulių susirinkime ir

domejos šauliška veikla ir net

keletas pareiškė norą būti šios

darniai veikiančios šaulių ku-

opos nariais — šauliais.

Kuopos sesės visus dalyvius

pavaikino kavute ir pyragais.

Visi geroji nuotaika išsiskyrė

į namus.

Koresp.

Robert Quinn pensija

Chicago ugniagesybos komi-

sionierius Robert J. Quinn, kur-

šiomis dienomis pasitraukė iš

tarnybos išėjdamas į pensiją,

gaus pensijos po \$1,800 kiek-

vieną mėnesį.

Bolševikų kalėjimų "reformos"

Po to buvo pakviestas kitas lietuvių liudytojas buvęs bolševikų invazijos metu vieno kalėjimo viršininkas Lietuvoje ir turėjęs progos iki jo atleidimo stebėti bolševikų metodus.

Saugumo sumetimais liudytojas liudijo "J. Kalnėno" vardu.

Liudytojas pareiškė:

Bolševikams okupavus Lietuvą, pirmasis jų žvilgsnis buvo kreipiamas į Lietuvos kalėjimus, būtent: 1) išlaisvinimas iš kalėjimų komunistų kalinių, kurie tuoju buvo skiriami į įvairias aukštas valstybines vietas, neišskiriant nei pačios kalėjimo tarnybos ir 2) įvedimas į Lietuvos kalėjimus sovietinės kalėjimų sistemos, kuri visais atžvilgiais skyrėsi nuo įprastos kalėjimų sistemos, kuri buvo vykdoma pagal priimtus tarptautinius nuostatus.

Sovietinio pragaro celės

Kelioms savaitėms praslinkus po raudonosios armijos įžengimo Lietuvon, buvo įvykdytas kalėjimo pastatų pertvarkymas. Rūsų ir visos kitos patalpos, kurios buvo galima perdirbti į kameras, buvo pertvarkytos į mažas kameras laikyti celes. Iš koplyčių buvo padaryti sandėliai. Pagal Lietuvos įstatymus kiekvienam suimtajam turėjo tekti 16 kub. metrų oro, gi bolševikai kalėjimą pertvarkė visiškai nesilaikydami to dėsnio — jie į mažiausias kalėjimo celes talpino po keletą asmenų taip, kad nebūdavo vietos jiems net atsigulti ir pajudėti. Kalėjime veikusios dirbtuvės buvo naikintos, o jų patalpose įrengiamos kameros laikyti kameros. Dirbtuvių reikalingumas, kaip kalinių užsiėmimo ir auklėjimo priemonė, buvo nereikalinga.

Bolševikams okupavus Lietuvą iš pat pirmųjų dienų buvo pradėti vykdyti masiniai gyventojų areštai. Man, kaip kalėjimo viršininkui dažnai buvo neaišku, už ką jie yra suimami ir laikomi izoliuoti. Kai lankydamasis kameroje paklausdavau suimtuosius, už ką jie kalinami, jie to dažniausiai patys nežinodavo. Daugeliui atveju tardymai vykdavo nakties metu. Jie prasidėdavo 10 val. vakarą ir baigdavosi apie 6 val. rytą.

ALT KOMISIJOS LIETUVOS PAVERGIMO DOKUMENTAMS RINKTI PRANEŠIMAS APIE APKLAUSINĖJIMUS CHICAGOJE

Tardydavo per ištisas naktis

Kalinių nuotai kos buvo ypatingai prislėgtos. Aš esu įsitikinęs, kad iš jų apie 50% buvo paveikti psichiniai, nes nuolatiniai naktiniai tardymai atsiliepė į suimtųjų nervus. Man kaip patyrusiam kalėjimo administratoriui, buvo visiškai aišku, kad toks tardymų būdas specialiai praktikuojamas Sovietų sistemoje, kad visais atžvilgiais palaužtų suimtąjį ir išgautų iš jo NKVD pareigūnų primetų kaltinimų prisipažinimą. Kiek atmenu, per labai trumpą laiką kalėjime įvyko trys kalinių savijudybės, nežinūnt, kad visa kalinių priežiūra buvo žymiai sustiprinta. Apie kalėjime mirusius ar nusizudžiusius namsikiams visiškai nebuvo pranešama. Jų lavonai buvo naktimis laidojami kalėjimo kieme arba kur nors apylinkės miškuose. Kai aš kvotų skyriaus viršininkui priminiau, kad būtų labai humaniška pranešti giminėms apie suimtojo mirtį, aš tiesiog buvau pavadintas kvailiu.

Viską tvarkė "padėjėjas"

Bolševikams okupavus Lietuvą tuoju buvo priskirti prie manęs du rusai karininkai, mano padėjėjais, kurie už kelių savičių pasirodė NKVD operatyvinių pareigūnų uniformose ir priklausė bolševikų saugumo policijos tarnybai. Visi patyrę tarnautojai buvo iš darbi atleidžiami, o į jų vietą skiriami be jokio patyrimo asmenys, dažnai komunistų partijos nariai ir komunistų politinės policijos įsakymu. Kiek vėliau kalėjimui buvo priskirtas specialus politinis komisaras Isajev.

1940 m. rugsejo mėn. buvau iš tarnybos atleistas ir savo pareigas nakties metu 1 valandą turėjau perduoti iš Sovietų Rusijos atvykusiam naujam viršininkui, pareiškė liudytojas.

Antrąją posėdžio dieną, spalio 19 d. popietiniame posėdyje buvo oficialiai viešu komiteto nutarimu prijungti bylon lietuvių liudytojų raštiški parodymai įvairiais klausimais dėl bolševikų fusikaltimų, suteikti Altai ir išversti anglų kalbon. Buvo prisaikinti trys vertėjai darę tų liudytojų ir dokumentacijos vertimus: Jr. Jančius, Alg. Keželis ir Vyt. Bildušas.

(Bus daugiau)

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 3, ILL. — MONDAY, MARCH 6, 1978

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Now U.S. Bonds pay 8 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (47, the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Now Bonds mature in less than six years.

NĖRA TAIKOS, NĖRA IR VILTIES

Žmonija neteko žmoniškumo jausmo

Neapkęsti artimo ar kaimo. Jie dejuoja, aimanuoja, verkia no gal būtų dar menka nuodėmė, bet elgtis beaiškiai — nerodo gana įtikinančios... „pa-leistina, nežmoniška. Šiandien žmonių mėgiamiausias klausimas „ko pasaulis stokoja yra Apokalipso keturių raiščių pramėlė“. — bet meilės negali su-našysti, negu su Kentucky Der-silaukti pasaulis, kol neturės vilties. Nėra pasaulyje taikos, kai, laikraštiniškai, auklėtojai, nėra pasitikėjimo, nėra meilės, nėra nė vilties. Paskaičius dien-raščio vieną ar kitą puslapį, šiuo pas nukrečia ir mintis kyla „kas bus rytoj“. Chaosas, baimė ir nusiminimas, pasaulis dega ker-što aistra, valdžių nepastovu-mas, korupcija visose pareigū-nų eilėse, intrigos ir klastingos ideologijos kėslas užvaldyti pa-sauli — vis tai kasdieninė smėk-la, kuri kankina žmoniją.

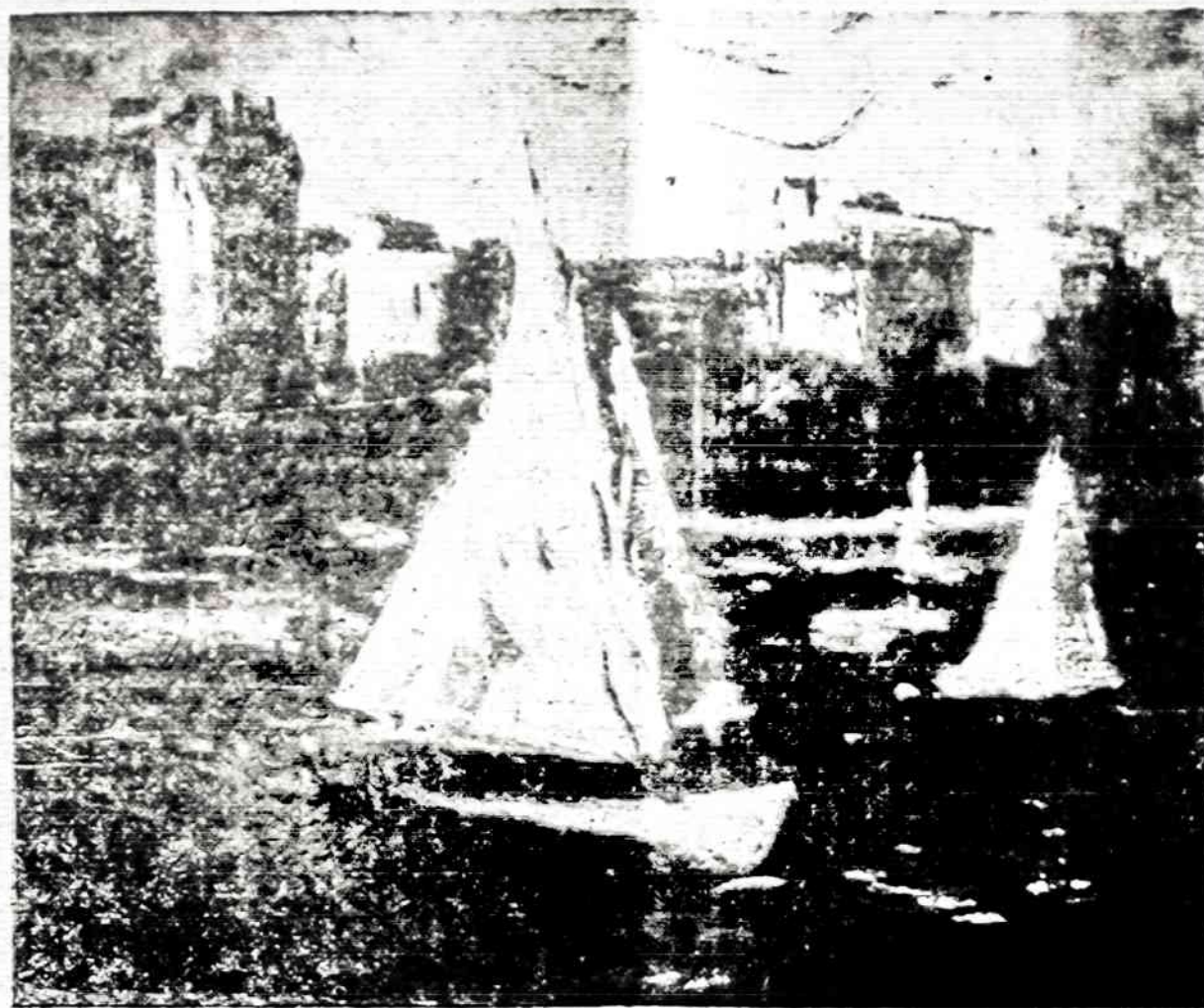
Meilė

Meilė, kam ji ne miela? Kas jos nepasigsta? Meilė yra dan-gelio rašėjų aprašyta, dainių dai-nuota, daug ir knygų prirašyta. Daugelio yra cinizmo spalvomis nudažyta, biarū sentimentu ap-tašyta, bet yra ir teisingai ir rimtai apgalvotai aprašyta. Vie-nas iš tokių yra Igor Stravinsky — gražiosios muzikos kūrėjas. Jis savo autobiografijoje yra iš-sirėkęs: „Ar ne per meilę pa-siekė mums prasiskverbti į pla-čiausias erdves būtybės“. Skaito-me ir Salomono dainoje „daug vandenų negalėtų meilės užge-sinti, nė tvenai jos paskandin-ti“.

Viltis

Kiekviena žmogaus viltis, pra-džioje gali kaip auksas žibėti, bet pabaigoje ji gali to žvilgesio netekti. Apatija veisia ciniz-mą, o cinizmas savo keliu nu-siminina. Gyvenimo ciklas — ratas taip ir sukasi lanku, grįž-damas atgal iš kur prasidėjo. Laimė dar, kad žmogus turi galimybes savo tikslo siekis pa-keisti, išskirti ir atsiekti, arba nors vilties atsiekti. Viltys glū-di galia, o ta galia taip ir suka pasaulį ratu, jį padaro veikliu. Nes kiekviena viltis iškelia nau-jas idėjas, naujus reikalavimus, be ko gyvenimas ne būtų įmano-mas.

Bet, faktas lieka faktas, kad

MIKAS ŠLEIKIS

Priepilauka (aliejus)

viltis yra turėjusi ir savo gana keistų nuotykių. Ar tai būtų Genghis Kahn žygiai, komuniz-mo kėslai ar Christophor Co-lumbuso Amerikos atradimas — vis tas pats gyvenimo ciklas, besisukantis ratu lanku aplink. Viltis prasideda iš nusiminimo. Kada individas pradeda netekti vil-ties, netikėtai atsiranda ir nau-jia viltis.

Jis tada pajaučia savyje norą gyventi ir tikslą atsiekti. Supra-tęs gyvenimo prasmę ir vertę, pradeda raginti ir kvieisti kitus prie tikslų ir jam padėti jo tiks-lams atsiekti. Jam tada pasise-ka.

Bet kad viltis turėtų kokios vertės, ji turi būti didelė, didelė tiek, kad jos pilnumoje niekuo-met nebūtų galima atsiekti. Ji turi būti didesnė ir turėti viltį patobulinti praityje neišpildžiusios vilties.

Apatija

Nuostabus dalykas, kad isto-

rijoje nėra būvę to, kad kam ne-būtų pasisekę sėkmė vienam ar kitam laipsnyje atsiekti. Apati-mo kėslai ir Christophor Co-lumbuso Amerikos atradimas — grupė visuomet pradėjo elgtis neatsargiai. Atsiekti sėkmė nu-smuko. Individualas ar grupė netekę noro gyventi ir atsisa-ke stoti į kovą ginti atsiekti tikslo. Tada susidarė tokios sąlygos, kad ir tikslas, kurs pradžioje galėjo auksu žibėti, pabaigoje gimė cinizmas, o cinizmas savo keliu nusiminina. Ir taip tas gyvenimo ciklas pasuko atgal iš kur jis prasidėjo, gyvenimo lank-tį sukti. Priežastis yra ta, kad viltis nebuvo gana didelė.

Istorinis pavyzdys

Betgi, tikėtai ar ne tikėtai ir Co-lumbuso viltis nebuvo gana di-delė. Jis tvirtai tikėjo, kad va-žiuojant į Vakarus ir, kad pa-siekti tuos pasakingų turtų kras-tus: Rytų Indiją ir Kiniją. Jo viltis išsipildė geriau negu jis ti-kejo. Vietoj įrodyti, kad ga-lima nuvažiuoti į Rytus, va-žiuojant į vakarus ir, kad pa-saulis apvalus, ne plokščias, jis atrado visą, visiškai naują pa-saulį.

Ir negana to, kad viltis jo iš-sipildė, bet ta viltis buvo daug turtingesnė ir reikšmingesnė, negu jis būtų galėjęs įsivaiz-duoti. Už tą jis buvo išauks-

tas kaip didžiausias atradėjas — tyrinėtojas, kaip vienatinis tų laikų pasaulyje. Jam buvo suteiktas titulas ir ypatingomis išskilmėmis didžiausią, pagar-bą ir, be to, buvo pasūstas su galavimais jo paties atrastiems krastams valdyti. Taigi, jo viso gyvenimo viltis buvo išsipildžiu-si. Bet kas iš to? Ar be liko kas jam dėlko begyventi? Ar bebuvo jam kokios dar naujos mintys, nauja viltis? Jo didžiaus-iai neaišmi nebebuvo jokių viltų, jokios idėjos.

Žmogaus gyvenimo ciklas

Po visos tos didžiausios sėk-mės, Columboso gyvenimo vil-ties išsipildymo, jį ištiko viera — skaudžiausias nelaimis. Jis bu-vo įtartinas ir įkalintas. Tas di-džiausias, vienintelis tų laikų at-radėjas — tyrinėtojas, buvo pri-verstas baigti amžių didžiausio nusiminimo, negarbingai ir neturte.

Columbusui valdyti naująją, jo atrastąją žmoniją, nesisekė. Kiti paveržė jo galį ir jo tur-tus. Jis buvo priverstas nešti retezį sun kią našta, surakintas negarbėje mirti. Jis mirė be vil-ties, didžiausiam nusiminime kėlėjime.

Taigi, žmogaus ciklas išsipil-dė: nusiminimas, viltis — tuščių tikslų ciklas, dėlto, kad jo vil-tis nebuvo gana didelė.

Ar mūsų tautos viltis gana didelė?

Didžiausia mūsų viltis — tš-vynės laisvė, nepriklausomybės atstatymas. Mūsų broliai ir sėsės vergijos pančiuose suran-kinti, kencia žiauriai okupantų priespaudą be teisės ir pasiskus-

ti. Mūsų viltis jiems padėti Mū-sų išeivija — tautos viltis, lais-va ir išsiblašiusi pasaulio pla-tybėse, ne vieninga. Diduma pa-sila'ko beaiškiai, jų tarpe yra sąmoningai atšalusiu, gal, ir priešui pasidavusiu. Duobkasių nei viena tauta nestokavo, turi ir mūsų Lietuva. Turime ir tuš-čios garbės ieškančių „didvy-rų“, bet per mažai galinčių at-likti didžius tautos darbus. Nė-ra mūsų tarpe gana vienybės, nėra solidarumo ir artimo su-pratimo. Iš to seka ir gana ne-maža mūsų išeivijoje apatija. Atseit, taikos nėra.

Pranašinė viltis

Pradedant naują, nepriklau-somą gyvenimą, mūsų viltis yra įsigyti koki nors daiktą, ar tur-tą, ir pinigų daiktui įsigyti. Ne-gana to ir vėl iškyla kita viltis. Kada jau es amės įgiję nerimą daiktą, pradėdame galvoti, kad mums reikalinga ir kokia ap-sauga. Bet apsauga nėra daik-tas. Ir vėl nauja viltis. Apsau-ga priklauso nuo valdžios, nuo valdžios pastovumo, nuo sveikos ekonomijos, taikos ir ateities pastovumo. Jei tų visų būtiny-ties, didžiausiam nusiminime kėlėjime. Ir visos tos vilties būtinybės yra ta jė-ga, kuri mūsų gyvenimo ratą suka ir stumia — kur?.. kaip atrodo, ten, kur niekuomet ne-galima ir atsiekti ilgesniui lai-kui.

Kas tai yra pasakęs gana keis-tą, bet protingą dalyką: „Yra tik vienas dalykas dėl kurio yra verta gyventi, jei dėl jo sutiktu-mei ir numirti?“

Ar kas iš mūsų šiandien yra bent ir pagalvojęs apie tą da-lyką? Jonas Kairys

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, palmti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gva kalba, gražiai iliustruota. 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas S. Kondus, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl. Kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas S. Kondus, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai D.E. Vy-tauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Ikišalis viršelais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos (stairiomis progomis). Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius i Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaida.

NAUJIENOS

1733 South Halsted Street, Chicago, ILL. 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi įsų pinigai at-lekia didelius darbus. Pirma, jie pa-deda Jums pasiekti asmeninius įsų užsimojimus. Antra, jie padeda su-kurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėne-sio dieną, nėra nuosimčius nuo mė-nesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie ne-ša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo idėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos nėra

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose Hemas automobiliams pastatyti.

Įėjimai į spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pasitan-gas daryti įtakos i krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1733 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietu-vių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie d-žiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyk-lose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršelais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išleivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsia. Tai yra Amerikoje bei-kuriantio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai ili-struota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS ĮSPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTGTO, LIETUVOS. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naujamiestyje, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta i anglų kalbą.

M. Žolėnkis, SATYRINĖS NOVELS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių, 199 pusl., kaina \$2.

D. Kuralis, KELIONA I ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Au-toriaus pastabuma dešagauna turistinio ir agitpropo propaganda bei užsakovams. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTYKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina \$2.

Vincas Zemaška, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTJŲ. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šis ir kiti leidiniai yra gaunami NAUJIENOSE, 1733 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atitinkant darbo valandomis arba užsakant pašto ir pridėdami čekį ar piniginę perlaida.

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI H. TAMASAUŠKO LIETUVIŠKĄJĮ PAMARĮ

336 puslapiais su žemėlapiu ir paveldais aprašo Pamarį, senus jo gyventojus ir gamtą. 1200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knygos kaina \$6.00, minkšti viršeliai.

Persiųnimui pašto reikia pridėti dar 50 centų.

NAUJIENOS

1733 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Berna as-meniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo pasakų. Dabar jie gali pasikaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasikaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų Hemo ar vasaros pasikaitymams nu-pirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas ji at-simena ir pažinojo, o naujiesiems stelviams, jaunimui, rašytojo AN-TANO RŪKO lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išleivų žavesiuoju gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Ado-maitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istori-jos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti pulkių knygų, kurias papuoš bet kokių knygų spinta ar lentyna.

Aleksandras Pakarklis, MES GRĮŽTAME. Įdomūs jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip ro-manas. 367 psl. Kaina \$5.

A. Pakarklis, METAI PRAITYJE. Netolimų įvykių prisimini-mi, laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirs-tyti i 12 dalių. 296 psl., kaina \$5.

Dr. Karys Grinys, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gra-žiai viršelais. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštasis virš. \$3.00.

Prof. Vac. Sirėika, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO-RIJA. I dalis. 208 psl., iršta — \$3.00, minkštasis virš. — \$2.00; II dalis. 223 psl., iršta — \$3.00, minkš-tasis viršelais — \$2.00.

Henrikas Tomas — Tamsiausios, LIETUVIŠKAS PAMARYS. Pakarklis ir Labguvos apskritys su įdomiais aprašymais, ili-stracijomis ir dokumentacija. 336 psl., kaina \$5.

P. Keslūnas, TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapių. Kaina \$3.

Janina Naronė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl. \$3.00.

M. Gudelis, POVILAS MILERIS. biografijos bruožai 223 puslapiai \$3.00.

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1733 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608. — Tel. HA 1-4100

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977		
Subscription Rates:		
In Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year; other countries \$34.00 per year.		
20 cents per copy		
Nuo gruodžio pirmos d. Dienraščio kainos:		
Chicagoje ir priemiestiuose:		
metams \$33.00	Naujienuose:	
pusei metų \$18.00	metams \$34.00	
trims mėnesiams \$10.00	pusei metų \$18.00	
vienam mėnesiui \$3.50	vienam mėnesiui \$3.70	
Kitoje JAV vietoje:		
metams \$30.00	Orderiu kartu su užsakymu	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Dar apie palikimus

Šių metų vasario 28 dienos Naujienuose rašėme apie okupanto pastangas pagrobti Amerikoje gyvenančių lietuvių pavergtoje Lietuvoje likusiems giminėms palikimus. Nurodėme, kad didžiausioji palikimo dalis eina tiesiai į sovietų okupanto rankas. Niekam Amerikos doleriai tiek nerūpi, kiek jie rūpi Lietuvą pavergusiems rusams. Rusai įsivedė komunistinių vergų sistemą pačioje Rusijoje, bet iki šio meto nepajėgia pasigaminti pakankamai duonos, drabužių ir riebalų savo krašto gyventojams. Gerai pavargo ir gražiai apsirengia tik tie ponų privilegijas turintieji komunistų partijos vadai, policijos viršininkai, karo maršalai ir aukštas valstybės vietas turintieji valstybės tarnautojai. Jie gauna didesnes algas, jiems skiriamas specialus maisto davynys, jiems duodami patys geriausi butai, o paprasti žmonės privalo tenkintis 20 rublių mėnesine pensija.

Jeigu Amerikoje gyvenantis brolis pajėgia kiek susitaupyti, tai jis, prieš užmerkdamas akis, nori pasiųsti bent dalį savo santaupų rusų okupuotoje Lietuvoje likusiems savo broliams, seserims, brolių vaikams ir kitiems giminaičiams. Jis nori jiems padėti, nori juos prisiminti, bet negali. Jeigu Lietuva būtų laisva ir nepriklausoma, tai Amerikos lietuviai padėtų Lietuvoje likusiems giminaičiams stambiomis sumomis. Jeigu būtų žinoma, kad niekas į siunčiamus pinigus nesikėsins, tai jie Lietuvoje sudarytų fondus jaunuoliams mokytis, tapti profesionalais ir būti naudingais savo kraštui ir žmonėms. Bet komunistinėje santvarkoje tokios garantijos nėra ir niekas savo palikimo jiems patikėti negali. Doleris jiems šiandien labai reikalingas. Jie privalo pirkti javus Amerikoje, kad galėtų maitinti krašto gyventojus, o javų Amerikoje nepuikių bėdų. Okupantas viską atėmė iš lietuvių pačioje Lietuvoje — žemę, namus, padargus ir galvijus, — o dabar danda uždėti savo leteną ir ant Amerikos lietuvių palikimų.

Amerikoje rusai yra pasisamdę pačius apdairiausius advokatus, kad padėtų jiems iščiulpi ir Amerikos lietuvių galimai didesnes sumas dolerių. New Yorke jie turi nusamdę didelę advokatų bendrovę, kuri vien tik iš Amerikoje gyvenančių lietuvių, latvių, ukrainiečių, lenkų ir gruzinų gyvena. Kas nepajėgia parašyti tinkamo testamento, tai advokatai įbedžia savo nagus, patys nu-

siunčia 85% palikto turto, o likęs eina į Maskvoje veikiančios Tarptautinės teisinės komisijos rankas. Bet o upan tas apuostė, kad Amerikos lietuviai buvo ir yra darbštūs ir taikūs žmonės. Jie turi savo namelius, taupymo bendrovėse laiko kelis dolerius ir bereikalingai pinigų nekevoja. Jie Maskvoje pradėjo planuoti, kaip iš Amerikos lietuvių būtų galima iščiulpi galimai daugiau pinigų. Maskviniai įsteigė Lietuvoje tos tarptautinės komisijos skyrių ir pradėjo mokyti rusams pasidavusius lietuvius, kaip iščiulpi daugiau palikimų iš Amerikos lietuvių. Jie leido į specialias mokyklas, dėstė specialiuose kursuose, kad lietuviai susipažintų su Amerikoje gyvenančių lietuvių sentimentų varge paliktiems broliams bei seserims ir padėtų iščiulpi daugiau pinigų. Pasirodo, kad apdairiausioji ir sukčiausioji buvo teisininkė Genovaitė Valinskienė. Rusai pastatė ją Vilniuje įsteigto tarptautinės komisijos lietuvių skyriaus vedėja. Jos žinioje dirbė kiti kiti lietuviai advokatai, pasižadėję padėti rusams apmaitinti taupius ir geraširdžius Amerikos lietuvius.

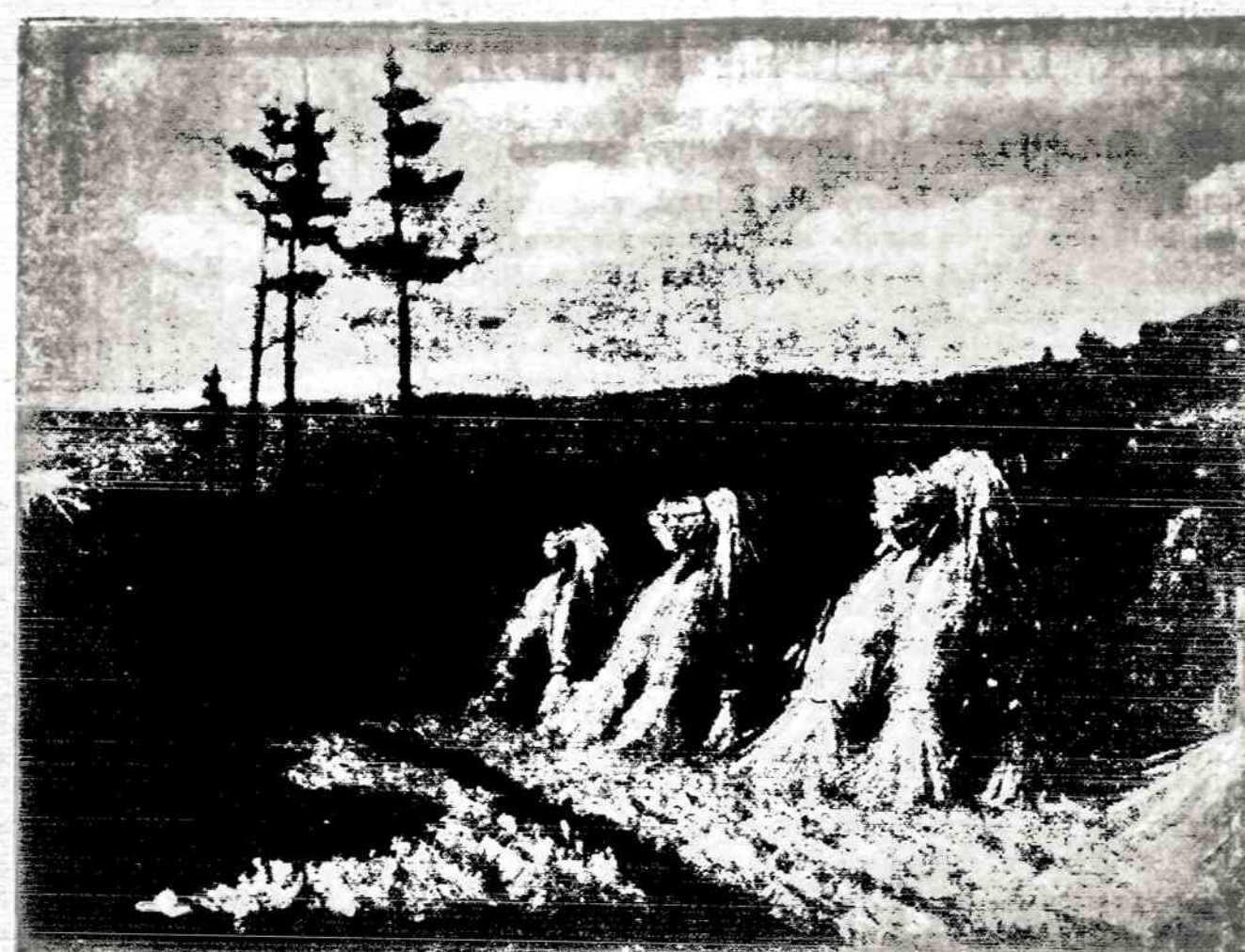
Jau minėjome, kad ta Valinskienė buvo Washingtono sovietų ambasadoje, buvo Chicagoje, Detrojte ir Bostone. Ten jai buvo suruošti kažkokio Amerikos advokato priešpiečiai, kurių metu ji turėjo progos susipažinti su palikimų gaudymo reikalu Amerikoje. Poširodo, kad ta apsuksi ponija, būdama Chicagoje, buvo užsukusi į Vilnį. Tik nepamanykite, kad ji ten buvo užėjusi vilniečių testamentų tvarkyti. Vilniečiai testamentų okupantui nedaro, nes jie neturi pinigų. Jie duodavo stmbesnes sumas pačiai vilniai, bet Lietuvoje gyvenantiems žmonėms jie nepalieka, nes žino, kad jie negaus. Ji užėjo į Vilnį, kad galėtų paskleisti kelias neteisybes pas tą savaitinį laikraštį Amerikos lietuvių tarpe. Ten su ja buvo padarytas pasikalbėjimas, kuriame ji girusi neatliktais darbais ir neteisingomis žiniomis. Ji net pasigyrė, kad buvo užėjusi į Chicago's teismą ir susipažino su Chicago's teisėjais ir "public administratoriais".

Jokubka gali nežinoti, bet Amerikos teisėjai privalo žinoti, kad jiems nėra jokio reikalo vesti pažintis su svetima valstybe tarnaujančiais agentais. Valinskienė pasą davė ir kelionėms reikalingus pinigus parūpino Sovietų Sąjungai, ja Chicago'atlydėjo sovietų ambasados tarnautojas. Ji galėjo kalbėtis su Maskvai dirbančiais Amerikos advokatais, bet ne su teisėjais. Teisėjai nesikalba nė su vienu valstybės agentais, kurių JAV vyriausybė nepripažįsta. JAV nepripažįsta sovietų pirmosios Lietuvos vyriausybės. Amerikoje veikia tie patys konsultai ir ambasada, kuri buvo Lietuvos nepriklausomybės laikais. Chicago's advokatai žino, kad konsulė Juzė Daužardinė yra Lietuvos respublikos atstovė, o ne kažkokios Valinskienės. Čia buvo tuščias jos pasigyrimas, o gal tokią antį paleido Vilnės reporteris, paruošęs spaudai jo sios reportažą. Apie tą pačią Valinskienę Vilnyje yra daugiau pasakų. Jokubkos redaguojamas savaitraštis tarp kito, šitaip rašo:

"Advokate Genovaitė Valinskienė Lietuvoje gyvenantiems piliečiams išrūpina palikimus, kurie lieka po jų artimųjų mirties užsienio šalyse, o taip pat gina užsieniečių turtinius interesus Lietuvoje. Ji atvyko į JAV kviečiamas advokatų firmos, su kuria bendradarbiauja". (Vilnis, 1978 m. kov. 1 d. 2 psl.).

Jeigu Valinskienė gintų nelaimen patekusių Lietuvos gyventojų reikalus ir bendradarbiautų su užsienyje veikiančia advokatų firma, tai lietuviški "kagebistai" ją čiulpi už kalnieriaus, išvežtų į Maskvą ir kelias savaites pratarėtų Maskvon jos neisvežtų, nes ji gina maskvinių, o ne Lietuvos gyventojų reikalus. Ji eina ranka rankon kartu su Maskvoje veikiančia Injurkolegija.

Bet melagingiausias yra tvirtinimas apie josios "gynimą užsieniečių turtinių interesų". Pavergtoje Lietuvo-

Antanas Rūkštelė

Gubos

V. KAROSAS

LIETUVOS LAISVINIMO PROBLEMA

(Tęsinys)

Maskvos okupaciniai organai Patriotų Sąjunga (LPS), Lietuvos per savo įgaliotinius, kurie tvarkė ir tvarko visą Lietuvos (LKS), Lietuvos Laisvojo Demokratinio Jaunimo Sąjunga (LLDJS), kurios pasisako: "už išstojimą iš TSRS sudėties, už lietuvių tautos gyvenimo, Laisvės Respublikos statusą sovietų valstybių sandraugos, KGB kaltinimai, kad mes dešinių ir politinių sąjūdžių, atsisakavusių nuo atgyventos ir išlaiko jokios kritikos. Mes, Jau drauge sunaikintos praeities. Mu noji Lietuvos "Karta, gimusi" ir su nuostabi ten algijo Aušros, užaugusi socializmo sąlygose, už Varpo ir Tėvynės Sargų ideologijos, nors ir kiek pakitusios Lietuva, o ne miršančio kapitalizmo restauraciją, mes už vienių sąjūdžių randame Lietuvoje visai naujas idėjas demokratiją ir "taiką". (Nepr. ratas. Taip, pav., "Lietuvos Liet. 25.VIII.1976).

Tiek pirmame, tiek antrame NLF atsišaukime pasmerkiamas, pasisakoma: "kad NLF, steigta 1955 m. Vilniuje, yra valstybė, siekianti ne pavergtų gyvas ir šandien. Kovojanči už tautų išlaisvinimą, bet pasaulio nepriklausomos Lietuvos atstatymą, pažangiąją Lietuvos jėgą. Todėl smerkiami ne vien Sovietų organizacija stovi pirmame vietų Sąjungos imperialistai, bet ir Amerikos, nes: "Visos didžiosios imperalistinės valstybės visų pirma atsišaukia: "kad NLF atsišaukime jau išvardinamos sekančios organizacijos: Lietuvos (t. p.).

je niekas neturi teisės ginti užsieniečių interesų. Jeigu kas drįstų tai daryti, tai kagebistų būtų sušaudytas arba jų atiduotas į teismą ir ten metų metais tasmomas. Tas sakinyje įdėtas tiksliai Amerikos lietuviams apgauti. Dar negirdėjome nei vieno atsitikimo, kad bent vienas lietuvis, palikęs Lietuvoje savo namus, žemę, santaupas, knygas ir kitokį turtą būtų iš okupanto gavęs bent vieną dolerį. Jeigu rusai leido Valinskienėi bent vienam Amerikos lietuviui išmokyti už paliktą turtą, tai kur ji pinigus padėjo. Iki šio meto nei vienas Amerikos lietuvis iš rusų nei cento negavo už okupanto pagrobtą turtą.

Todėl NLF reikalauja: "Panaikinti Varšuvos Paktą... Likviduoti Europoje šiaurės Atlanto Sąjungą (Nato)... Įsteigti Jungtinės Europos Valstybės nuo Lisabonos iki Uralo... Eiti prie Baltijos ir Skandinavijos šalių unijos sudarymo būsimoje laisvoje Jungtinių Europos Valstybių šeimoje" (Tėv. Žib. 12.VI.1975).

Tokios NLF radikalios mintys ir reikalavimai turėjo sukelti abejones politinių veiksmų sluoksniuose, nes prieštarauja LKB Kronikos, Aušros ir Varpo skebiams pagrindinė idėja. Sutinkama, kad šie dokumentai buvo sufabrikuoti KGB tikslu suklaidinti lietuvių tautą ir išvėlyti.

Niekas nesidaro iš nieko. Net KGB padaryti falsifikatai, kaip kreivame veidrodyje atspiečia kylančias tautoje idėjas, kurios turėjo ir turi savo logišką pagrindą.

Paskutiniaisiais metais atkildusiam Vakarus pagrindinio Varpo, kurį leidžia Lietuvos revoliucinis išsivadavimo frontas, jau nevardinamas Nacionalinis Liaudies Frontas, bet kalbama apie Lietuvos Revoliucinį Išsivadavimo Frontą, kuri sudaro Lietuvos Nacionalinė Revoliucinė Taryba, Žmogaus Teisių Komitetas, Amnestijos Internacionalo skyrius Lietuvoje, Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjūdis ir Laisvųjų Lietuvos Komunistų Partija.

(Bus daugiau)

Pilkosios voverėlės labai gerai pažįsta savo maisto produktus. Sudarydamas atsargas, jos neima sukrimijusių, nepriklausančių ar kitokių defektų turinčių riešutų ir giliukų.

Senelio Anupro atsiminimai

Iš Andriaus Ryliskio knygos "Fragmentai iš praeties miglų"

Senelis Anupras tai autoriaus Ryliskio tėvas.

(Tęsinys)

Prie pulsto slovėjo Mogiliavo katalikų dekanas Sviatopolk-Mirskis, vidutinio ūgio vyras. Iš arti pasižiūrėjus, matau pagyvenusio žmogaus veidą. Raudonų ir rausvųjų tinklelų dengė jo veidą. Tos rausvės, tai kieto ir rimto žmogaus charakterio savybės. Jos byloja apie pasitikėjimą savimi. Per diskusijas pastebėjau, kad jis mėgsta žerti savo pažinimą, demonstruoti gražybą ir mėgsta išsakyti savo įsitikinimus. Per diskusijas jo veidas prisipildydavo energija, akys žėrėdavo ir atrodė pajaujęs. Jis kalbėjo su tolia jėga, įsitikinimu ir tikrumu, kad klausytojas nustodavo abejojant jo teigimais.

Jaroslavskis sako: — Katalikų Bažnyčia nerangiuji tikinčiųjų nepaliekia ramybėje, bet juos baugina. Bažnyčia pasiekia to, kad išgąsdinti ir sumišti tikintieji, krikščionys kartu su himnais Dievui vaploja ir kažkam kitam. Nuo mūsų eros, devintojo šimtmečio gotikųjų bažnyčių kardineliai Prancūzijoje apkrauti dangaus karais lygiai, kaip "ono piktomis dvasiomis. Sviatopolk-Mirskis atsisako: — Kaip Senas, taip ir Naujas Testamentai vėlinė mirtį daznai, bet neduoda jo tikslaus aprašymo. Ji galima vaizduoti tik iš atskirų šventraščio komentarių, užrašų, ketvirtasis Laterano visuotinis Bažny-

čios susirinkimas nusprendė, kad vėlinas ir jo piktos dvasios buvo Dievo sukurtos, bet vėlinas yra Dievui nusizengęs angelas. Vėnio aprašymas duotas šv. Jono Apokalipsėje: — Ir įvyko kova danguje. Archangelas Mykolas ir jo angelai kovojo prieš drakoną. Drakonas ir jo angelai kariavo prieš archangelą Mykolą ir jo angelus, bet neįlaikė. Didysis drakonas, vadinamas vėniu, ir jo angelai buvo nutrenkti su juo.

Iš šio aprašymo žmogaus fantazija sukūrė vėnio atvaizdą su uodega, ragais ir kitais fantastiniais atributais. Šv. Petro kapinėse Romoje katakombose iš trečio šimtmečio yra išlikę pirmųjų krikščionių vaizduojami demonai pavidale gyvųjų Edemo soduose. Pagal Senojo Testamento pikto traktavimus.

Kažkoks menininkas šeštajame šimtmetyje vėlinį atvaizdavo žmogaus pavidale Egipte. Bet to vėnio veido bruožai paprasti ir grubūs. Jis panašus į vietos ūkininką-felachą ir šypsoi. Bizantijos miniatiūrose vaizduodavo vėlinį, prisilaikydami šv. Eulogijaus, moterų, perengtų angelais pavidale.

Piktųjų dvasių vaizdavimas griežtai pasikeitė vienuoliktajame amžiuje prancūzo vienuolio Graberio ita koje. Mat, jis "chronikose" vėlinį vaizdavo išsugimusi žmogaus pavidale. Vienuolio psichozė davė pagrindą vaizduoti vėlinius Prancūzijoje ir atitinka piktųjų dvasių vaizdavimui daugiau nei mistiški ir religiniai aiškinimai.

Vairiais meno istorijos periodais vėlinio vaizdavimas labai įvairus. Pradedant ir baigiant primityviais stambeldžių dievukais.

Jaroslavskis: — Keista Bažnyčios pažiūra į vė-

Rašo Dr. A. J. GUSENAS

Veneriškos ligos

Neretai būna, jog dantų gydytojas venerišką ligą pirmiau pastebi negu medikas. Akylus dantų gydytojas, darydamas dantų sveikatos patikrinimą, gana dažnai suranda sifilio ligos simptomų: gomuryje, ryklėje, liežuvių žonuose, ant dantų dantenu ir lūpų.

Sifilio liga yra labai baisi, ji užkrečiama. Ji irgi yra paveldima iš ankščiau sirgusių sifiliu tėvų.

Daugiausia sifiliu apsikrečiama per lytinius santykius, ypač gatvių pakampėse ir nesanitariškuose prostitucijos urvuose. Sifiliu apsikrėsti galima ir be lytinių santykių: nuo sifilitiko paliestų daiktų arba bučiuojant.

Užsikrėtus sifiliu, jo bacilės, vadinamos spirochetos, greitai brunaus ir kūno vidaus organus, sparčiai dauginasi taip, jog per šešias savaites sifilio nuodais užima, bet dar keistesnis vėlinį lipinimas sienose, kur vėlinį ir demonų skulptūros dažnai su iškisais liežuviais, pikti žvelgia į altorius.

Sviatopolk-Mirskis: — Renesanso laikų vėlinas vis daugiau panašus į žmogų. Goethės Mefistofelis mažai panašus į viduramžių pabaissas.

Vakarietiškų krikščionių demonas sujudojo šv. Bernardo vienuolio celėje. Perėjo per Liuterio kambarį ir amžiams pasiliko bažnyčių skulptūrose.

(Bus daugiau)

apkrečiamas visas kūnas ir kraujas.

Dažnai sifiliu apsikrečia dantų gydytojai, chiruragai, barzdų skutėjai ir masažuotojai.

Beje, paveldėta sifilių kūdikiai gauna nuo sergančių motinų, kurios pirmiau jų turėjo arba užsikrėtė lytinių santykiu momentu.

Dažnai būna, jog tokie kūdikiai gimsta invalidais, ir už tėvų nuodėmės turi kentėti. Gerai, kad tokie kūdikiai nebailgia tebegyvena. Beje, ganta jų pasigaili, pašalinama jaunystėje, ir tuomet jiems ir jų tėvams sumažina kančias.

Sifilio simptomai pastebimi burnos ertmėje ant gleivinių plėvių, kurių kraštai rausvi ir patinę, po liežuviu, gomuryje, apie migdolus, ryklėje, ant lūpų, dantų dantenu ir kitose gleivinių plėvių srityse.

Šiandien surinkti statistikų duomenys rodo, jog sifilio liga Amerikoje gausiai plinta, nes dvilikoje valstijų buvo užkrečiuota apstus sifilio susirgimų kiekis.

Amerikoje sifiliu sergančių yra labai daug ir jų skaičius didėja, ne mažėja. Labiausiai tai gonorrėja ir sifilio ligos plinta tarpe jaunuolių tarp 16 ir 22 metų.

(Bus daugiau)

NAUJIENŲ RAŠTINĖ

CHICAGO, ILL. — MONDAY, MARCH 6, 1978

